

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 78. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167182073440/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Rigsdalers-Bedlens Høiendelser.

Mr. 5.

Der maa vistelig være en Høb grifstige Bed-
 stre i Herrens Waase, hvilke maa have den Natur,
 at de begynde at fremmentere, saa snart han ser et
 Skifte Værk; eller han i Støden for Blod maa
 have Blæk, som løber om i Aarerne.

Prentet i Comœo, den Stundesløse.

Femende Kapitel.

Fortalen Mr. 2.

Fra Boetens Horatii Tid, der levede i Bisdommens eller,
 maaske rettere, det latinske Sprogs Guldbalder, ja vel længere
 tilbage i Tiden, muligt endog lærend Gædmi Dage, og altsaa
 før end endnu den græske A B C-Bog var i sin komplette
 Stand, har det været en almindelig Klage, at der snarere blev
 skrevet for meget end for lidt i Verden. Horatius er ved
 derover, naar han siger:

— — — — — Tenet insanabile multos scribendi
 cacœthes — — — — —

og de skjønhavnste Recensentere Klage over, at det er umaa-
 ligt, endog for den højeste iblandt dem, at tilte ud over den
 Stabel uanmeldte Skrifser, som omringer dem, med mindre
 de træder paa adskillige Forjættelse. Denne Skrivefyge har,
 saa længe Skrivekunsten har eksisteret, været en Ujensstand for

Tenet insanabile o. l. v., mangt lid af en ubefredelig Skrive-
 fyge — Citatet findes for øvrigt ikke hos Horatius, men i Juvenals
 inøvede Satire.

manges Klagemaal. Man har skrevet Bøger om alle de Ting,
 som ere til, ja endnu om meget mere. Der kan ikke findes
 saa ubetydelig en Ting, at den jo har sin Bog; en Del have
 skrevet om noget, nogle om intet i en bogstavelig Mening,
 men utallige ere de, der have skrevet om intet i en virkelig
 Forstand; ja, det synes endog, som man kunde have den
 billigste Grund til at frygte for, at vores Efterkommere aldeles
 maatte mangle af Materie til at skrive om. I gamle Dage
 kaldte man enhver Skribent en lærd Mand, og nu om Stunder
 giver man ogsaa i Almindelighed Skribenterne denne Be-
 nævnelse; nu vrimler der i vore Dage af Skribenter; altsaa,
 maa man slutte, vrimler ogsaa Verden af lærde Mænd. Der
 gives de, som ikke vil tilstaa Rigtigheden af denne Slutning,
 men disse maa vistnok selv ikke have lært Skribent-Profes-
 sionen og altsaa misunde andre et Prædikat, som de dog selv
 indertig attraa.

I forrige Tider var Lærdommen og Skribent-Professionen,
 ligesom alle andre Haandværker, indskrænket til et Lav, og
 Mestrene i samme levede, ligesom alle andre Mestere, meget
 godt af deres Hænder's Gjerninger; men i de senere Tider
 har Lavet vidst at forstøffe sig Lon for at være lærde; og
 da det er en uvaantvidelig Sandhed, at man altid virkelig
 er det, som man har Lon for at være, saa behøver Lav-
 mestrene nu om Stunder ikke at skrive Bøger for at overbevise
 Verden om, at de ere lærde Mænd. De bestude desuden, at
 Skribent-Professionen fordrer Arbejde, hvilket de ikke behøver
 at plage sig med, da de kan anse sig selv som Embedsmænd,
 der ere gaaet af paa Pension, eller som Proprietærer, der
 leve af deres Jordegods. Folgelig har de fundet deres
 Regning ved at uddele deres Skribent-Frihed i smaa Portioner,
 paa samme Maade, som man deler en Vandgaard paa sexten
 Tønder Partlern i fire eller flere mindre Gaarde. Disse
 smaa Portioner udholte de nu til en stor Høi Grimestere,
 der som oftest maa gribe til denne Profession af Sult; thi
 Erfarenheden lærer, at det gaar dem, som Grimesterne i